

У ВЧЕНІЙ РАДІ СУМДУ

На початку нового навчального року двічі збиралася Вчена рада університету.

На серпневому засіданні затверджено план роботи на рік, прийняте рішення про утворення Інституту заочної, дистанційної та вечірньої форм навчання. Також заслухано звіти докторантів про виконання плану роботи над дисертаціями, рекомендовано до друку низку підручників та навчальних посібників.

Вересневє засідання стало значно різноплановішим – розглянуто 15 питань. Головним, безперечно, став аналіз результатів прийому абітурієнтів у 2006 році. Не менш важливою була й доповідь першого проректора В. Д. Карпуші про «Підсумки роботи з ліцензування та акредитації освітніх послуг у 2006–2007 н.р. й завдання на 2006–2007». Вчена рада також затвердила кілька положень: «Про нормування обсягів додаткового педагогічного навантаження наукових керівників та консультантів дисертаційних робіт», «Про проблемну лабораторію фінансово-економічних досліджень при кафедрі фінансів», «Про волейбольний клуб СумДУ». Вирішено й низку інших питань, серед яких: присвоєння звання «Почесний доктор СумДУ» (Станіслав Адамчик – м. Кельце), зарахування до докторантури, затвердження тем держбюджетних НДР, рекомендація до друку навчальних посібників і монографій.

Вот эти самые «непонятки», а точнее «Корреляционные эффекты в процессе самоорганизации сложных динамических систем», и стали темой докторской диссертации Дмитрия Олеговича Харченка, которую он успешно защитил. Научным его консультантом был доктор физико-математических наук, профессор, заслуженный деятель науки и техники Украины, заведующий кафедрой физической электроники СумГУ Александр Иванович Олемской, о научных достижениях которого «Резонанс» рассказывал уже не раз.

Работа посвящена исследованию влияния случайной среды на эффекты самоорганизации (качественной перестройки) сложных динамических систем. То есть, они со временем могут менять свое поведение, что приводит к деградации. Значит, самоорганизация действует как разрушающий фактор. Но здесь имеет место случайность, которая играет не разрушающую роль, а организационную. Например, мутации биологических систем.

Требовалось выяснить, каким образом случайность влияет на процессы самоорганизации и как правильно использовать при этом некото-

Час невинно біжить уперед. Це загальновідомо. Але не уявляли, що з такою скаженою швидкістю. Ще вчора ми точнісінько так стояли серед першокурсників і зовсім не підозрювали, що чекає нас у стінах СумДУ. Пам'ятаємо перше враження від університету. Лякало взагалі все. Ніяк не могли звикнути, що вже не школярі й потрібно самостійно вирішувати всі проблеми, на які досить щедра доля кожного. Не зовсім ще розуміли, що за страшні такі слова «колоквиум», «сесія», «хвіст», і взагалі зовсім не орієнтувалися в корпусах і аудиторіях, а тому постійно запізнавалися на пари. Але минали дні, й ми приривчалися, а вже після першої сесії відчували себе справжніми студентами.

І ось ми знову серед першокурсників, але в іншій ролі. Зізнатися, трішечки заздriamo, адже тепер саме їм дісталися найкращі місця в перших рядах. І як не намагалися ми продертися крізь натовп майбутніх студентів, аби ближче подивитися на святкове дійство, та чули тільки невдоволені зітхання. Уперті однак цьогорічні першокурсники! Мабуть, вчитимуться лише на відмін-но... Втім, побачимо!

Дивлячись на обличчя вчорашніх абітурієнтів, так і не змогли дати однозначної оцінки їхнім почуттям. Аби дізнатися, що ж насправді коїлося в юних серцях, вирішили запитати винуватців свята.

ЕЩЕ ОДНА ДОКТОРСКАЯ ДИССЕРТАЦИЯ

Честно говоря, я от теоретической физики далека, как Земля от Солнца. Но после беседы с этим интересным человеком, это космическое расстояние, поверьте, значительно сократилось. Через несколько минут я уже знала, что такое «корреляционные эффекты» и «стохастические системы». Не понятно? Да. Но заверяю – очень интересно.

рые факторы, чтобы получить желаемый результат. Природа уже научилась это делать. У человека все иначе. Не зная всей информации, мы можем создать определенные характеристики явлений, но описать их с помощью общепринятых фигур невозможно. Поэтому используются фракталы – геометрические тела с дробной размерностью.

Ко всем системам применяется универсальный закон, для всего – одна формула, будь-то растения, природные катаклизмы или челове-

Щораз, як заходить мова про підсумки вступної кампанії, найперше звертають увагу на конкурсний показник. А тип паче зараз, коли реально вималювався спад кількості випускників шкіл. Тож знайомлячись із результатами прийому до СумДУ в 2006 році, саме на цей показник і звернемо першочергову увагу. Отже, загальний конкурс на перший курс денного відділення цьогоріч становив 3,39 абітурієнти. Конкурс на місяць держзамовлення – 2,8. Найвищий загальний конкурс зафіксовано на факультетах: економіки й менеджменту (5,9), гуманітарному (5,6). Загалом було подано 2626 заяв. Для порівняння: кількість заяв у 2004 році – 2258, у 2005 – 2473.

За результатами вступних іспитів на перший курс денного відділення зараховано 1414 студентів, з них 731 на бюджетні місця, 684 – на контрактні. Кількість контрактників зменшилася на факультетах механіко-математичному (-44%) й економіки та ме-

скає среда. Потому что, если взять маленькую частицу из любой системы и увеличить до определенных размеров, изображение получается точно такое же. Случайности происходят за счет того, что мы очень мало знаем об окружающей среде. Но исследуемые новые режимы и состояния позволяют случайность сделать не разрушительной, а конструктивной.

P.S. Возле кабинета Дмитрия Олеговича я записала его должность, которая выведена на табличке золотыми буквами: заместитель заведующего кафедрой моделирования сложных систем, доцент, кандидат физико-математических наук. Один из студентов, которые толпились возле кабинета, заметил: «Уже не кандидат, а доктор физико-математических наук. У кого времени хватает на мелочи, тот не способен достичь большего. Талантливые люди – мелочей почти не замечают».

Алла РУДЧЕНКО
група ЖТ-41.

Я Є СТУДЕНТ!
І це - неповторно...

Сергій, механіко-математичний факультет:

– Сподобалося! Якщо й були певні недоліки, то на фоні гарного настрою це здавалося дрібницею. І взагалі, вважаю, що те, як сприймається свято, залежить тільки від самої людини.

Андрій, медичний факультет:

– Спочатку намагався стежити за тим, що коїлося довкола, але згодом зрозумів, що нічого цікавого не побачу, тому почав знайомитися з одногрупниками. Хоча початковою причиною моєї неувagi стало те, що мені просто анічогісінько не було видно за їхніми головами.

Лілія, гуманітарний факультет:

– Нічого особливого. Хоча все пройшло, судячи із розповідей друзів, набагато краще, ніж в інших сумських університетах і академіях. Можливо, враження зіпсувало ще й те, що я, чесно кажучи, не дуже й хотіла сюди вступати.

Сашко, фізико-технічний факультет:

– Просто клас! Можливо, від того, що й досі в мені вирують вра-

ПОСВЯТА

ження від вступу до СумДУ, все вдалося чудовим. А лицарі та дівчата, котрі танцювали, залишили в мій душі незабутні спогади.

Ірина, медичний факультет:

– Дещо затягнута офіційна частина, що, звісно ж, нам сподобатися не могло. Але потім «на обрії з'явилася сонечко» і ми побачили дещо цікаве. «Цвяхом програми», на мій погляд, став оркестр Інституту артилерії ім. Б. Хмельницького. Та не менш незвичним і чаруючим виявився лицарський турнір. Це незабутньо!

Олена, факультет економіки та менеджменту:

– Найбільше вразило, що клятву студента зачитував хлопець, за яким ніхто не встигав сказати «Клянусь!».

Наталія, гуманітарний факультет:

– Спочатку від хвилювання нічого не бачила навкруги, але швидко зрозуміла, що тут не катуватимуть, і зосередилася на святі.

СПРАЦЮВАЛИ З ПЛЮСАМИ

неджменту (-19%), медичному інституті (-20%), Шосткинському інституті (-12,2%). На цьому тлі позитивністю вирізняються Конопський інститут (+26%), інженерний (+27%) та гуманітарний (+21%) факультети. Варто зазначити, що по інших ВНЗ Сум показник повноплатників суттєво зменшився: СНАУ – на 25%, СумДПУ – на 12–15%. Оплата за навчання по СумДУ в першому семестрі нинішнього навчального року складала майже 1,5 млн. грн.

Факультет економіки та менеджменту не дорахувався 6 першокурсників, а медінститут 2 зарахованих за договорами на цільову підготовку. Загалом же по університету кількість цільовиків із числа нинішніх першокурсників зросла на 39 чоловік. Найбільше їх навчається на фізико-технологічному

ВСТУПНА КАМПАНІЯ 2006

факультеті – 62%, усього ж по СумДУ – 45,6% (2004 рік – 41,8%, 2005 – 40%). Отримані за рахунок цих договорів кошти складають 996 тис. гривень.

За достроковими процедурами (призери конкурсу МАН, олімпіад «Абітурієнт» і «Данкор», слухачі підготовчих курсів і відділень, медалісти й нагороджені грамотами «За особливі успіхи у вивченні дисциплін») зараховано 463 студенти. Із них: 20 – медалісти (грамота), 55 – за рейтингом, 135 – за достроковою атестацією (навчально-науково-виробничий комплекс), 182 – за підготовчими курсами, 15 – призери конкурсу МАН.

Загалом нинішню вступну кампанію наш університет пройшов достойно. Головне завдання сьогоднішнього дня – належним чином готуватися до наступної.

НОВИНИМ РЯДКОМ

Проректором з наукової роботи СумДУ призначений Анатолій Миколайович ЧОРНОУС – доктор фізико-математичних наук. До цього працював заступником завідувача кафедри прикладної фізики.

Організовується новий відділ «Мережеві та комунікаційні системи», який займатиметься всіма видами зв'язку як університетського так і з зовнішнім світом. У тому числі й телефонним, яким виводиться зі структури АГЧ.

В кафетерії Г-корпусу з 13.30 до 14.00 для викладачів відпускатимуться гарячі обіди. Смачного.

Антон, гуманітарний факультет:

Посвята в студенти – багаторічна традиція в СумДУ, але для мене як першокурсника все було вперше. Радості відчув, мабуть, більше, ніж коли дізнався про зарахування. Почуття, що сповновили, були різноманітні: страх, захоплення, гордість – усе в одну мить. Чимало зусиль довелося докласти, щоб потрапити до вузу, та я вже не був упевнений, чи правильний вибір зробив... Виступ на площі мерехтів ув очач. Лише кадрами проскакували лицарі зі спорстменами, танці, військовий оркестр... До тями прийшов після слів вітання з посвятою, такі прості й щирі... Я знов повірив у правильність свого вибору. Я є студент СумДУ!

...Що ж, у кожного своя думка щодо посвяти. Згадуючи ж себе, першокурсників, розуміємо – всі недоречності швидко забуваються і в пам'яті лишаються тільки найяскравіші спогади та почуття. Тож бажаємо всім приємного початку навчального року, цікавих лекцій, легких заліків та екзаменів. І не забувайте, що попри будь-які негаразди й непереливки студентський час – найкраща пора в житті!

**Тетяна БУРЕНЬ,
Наталія МЕДНІКОВА,
група ЖТ-51.
Малюнок
Марини НІЖНИК, група ЖТ-62.**

Перший раз на першу пару

Приємно було усвідомлювати, що все зроблено для нас, першокурсників, і загальна увага прикута також до нас. Відчували себе зірками свята.

ПОЗИТИВНА ДИНАМІКА

На яку ступінь контролю за роботою молодих викладачів мають право деканати? Чому скасовуються контрольні в заочників? Чи достатньо використовуються можливості дистанційного навчання? Як поліпшити далекий від прийнятного стан здоров'я студентів? Як передбачити наслідки введення в університеті кредитно-модульної системи? Саме на цих та подібного рівня питаннях під час обговорення ректорської доповіді на традиційній серпневій нараді акцентували увагу проректори СумДУ Н. Д. Світайло та В. О. Любчак, декан інженерного факультету А. О. Євтушенко, професор О. А. Борисенко, В. В. Арбузов та інші виступаючі. І ніхто не згадував про актуальну сьогодні в країні тему заборгованості по заробітній платі, не нарікав на погану підготовку до навчального року аудиторій чи території тощо. А це свідчить про те, що позитивні цифри та факти, які наводилися в доповіді ректора А. В. Васильєва, цілком реальні, а відтак попри фінансові та інші негаразди в країні керівництво СумДУ вдається реалізувати обрану стратегію і тактику (хоча не замовчувалося і про те, що не вдалося реалізувати або реалізовано лише частково).

Серед головних здобутків минулого року доповідач назвав вирішення питань ліцензування таких напрямів, рівнів, форм нашої навчальної діяльності, які є важливими складовими подальшого розвитку університету. А саме:

- складного питання підготовки юристів за рівнем «бакалавр» (приймом на перший курс здійснено в повному ліцензійному обсязі – 50 осіб: 10 бюджетних та 40 повноплатних місць). При цьому збережена й підготовка молодших спеціалістів, отримано дозвіл на їх зарахування на другий курс бакалавратури вже цього року;

- питання організації першого етапу підвищення кваліфікації лікарів за 6 спеціальностями на базі медичного інституту (ведеться робота по отриманню ліцензії й на другий етап – підвищення кваліфікації лікарів медичних закладів області), отримана ліцензія на організацію військово-медичної підготовки студентів-медиків.

Крім того, проліцензована та відкрита вечірня форма навчання (вже здійснено набір на 3-й курс за спеціальностями економічної спрямованості та менеджменту); відкрита нова спеціальність «Соціальна робота» (в КПІТ); отримані ліцензії на перепідготовку фахівців за спеціальністю «Бізнес адміністративний» та підготовку магістрів за спеціальністю «Маркетинг»; акредитовано 15 спеціальностей у базовому навчальному закладі, Шосткинському інституті, в технікумах та коледжах; з 14 до 16 збільшена кількість спеціальностей заочної форми навчання тощо.

Ректор висловив щирі подяку всім тим колегам, керівникам кафедр, факультетів, служб, викладачам, хто своєю наполегливою працею забезпечив ці позитивні рішення. І на цей навчальний рік, за його словами, ставляться такі амбітні завдання, як відкриття спеціальностей «фармація», «інтелектуальна власність», «адміністративний менеджмент», ліцензування на магістерський рівень спеціальностей «Інформатика», «Прикладна математика», «Фінанси», «Переклад», а також акредитація спеціальностей «Екологія», «Прикладне матеріалознавство».

Ішлося в доповіді й про низку структурних перетворень. Зокрема, організаційно оформлений медичний інститут, у його складі створюється ще один факультет – післядипломної медичної освіти; нова кафедра створена в Шосткинському інституті (очолив доктор наук); на базі кафедри «Інформатики» відкрита філія кафедри ЮНЕСКО «Нові інформаційні технології»; узгоджено з міністерством рішення про створення інституту заочної, вечірньої та дистанційної форм навчання шляхом ліквідації заочного факультету й реорганізації факультету перепідготовки фахівців з підпорядкування якого будуть вилучені навчально-консультаційні пункти й контингент студентів-заочників.

Позитивна динаміка характеризується також посиленням кадрового потенціалу. Кількість викладачів з ученими ступенями та званнями збільшилась на 3% і складає 60,7% (базовий заклад – 63,5%). З різних причин (у тому числі й скорботних) припинили трудові стосунки з СумДУ 38 чоловік, із них 12 вступили до аспірантури й докторантури, а поновлення складо 76, тобто в 2 рази більше. Цей показник багато про що говорить.

Підвищилася й ефективність роботи з підготовки науково-педагогічних кадрів. Захищено 5 докторських дисертацій (у 2004–2005 н.р. – 1) та 28 кандидатських; прийом в аспірантуру збільшився на 65% і передбачається подальше зростання. Випуск із аспірантури, а це і є наш головний кадровий резерв, збільшився на 55%. Стимулюють підготовку кадрів стабільно працююче «Положення про преміювання керівників своєчасно виконаних та захищених дисертаційних робіт» та «Положення про розподіл коштів держбюджетної наукової тематики».

У той же час, як зауважив доповідач, стан кадрового забезпечення викладачами з ученими

ступенями та званнями не може влаштувати. Тільки на 18 кафедрах із 57 цей показник відповідає університетському рівню. На 23 кафедрах немає докторів наук, професорів. Це питання всебічно, ґрунтовно розглянуто на розширеному засіданні вченої ради, яка затвердила «Перспективний план кадрового забезпечення діяльності університету». Отримали цей план керівники всіх кафедр та факультетів, яким ректор порадив зробити його настільною книгою, щоб на кожній кафедрі була зареєстрована наукова тематика, на всіх факультетах ефективно працювали наукові семінари, наукові ради, а в контракті кожного викладача було визначено його наукову роботу з обов'язковою щорічною підготовкою не менш ніж однієї статті й науковим керівництвом не менш ніж двома студентами тощо.

З метою створення системи контролю з цих та інших питань уже з цього календарного року вводиться в дію річний письмовий звіт кожного викладача за встановленою формою. Укладання контрактів для викладачів без ступеней та звань здійснюватиметься на термін від одного до трьох років, а при пенсійному віці – на один рік. Уведені також певні обмеження та умови при укладанні контрактів на керівні посади всіх рівнів, включаючи й членів ректорату.

Обов'язковою і головною умовою підвищення якості навчального процесу та наукових досліджень, на думку ректора, є створення на кожній кафедрі творчої атмосфери. Він нагадав, що в 2005-му обсяг профінансованих замовників та міжнародними грантами наукових робіт збільшився в 5 разів у порівнянні з 2004-м (більше 500 тис. грн.) і що ставилося завдання про його суттєве збільшення в 2006-му, яке з успіхом виконується. Є впевненість у зростанні обсягів держбюджетної тематики приблизно в 1,5 рази. А щодо тематики госпдоговірної та за міжнародними грантами, то вже сформовано портфель замовлень поточного року в обсязі 750 тис. грн., а ще в роботі договори на 420 тис. грн.

Доповідач відзначив, що за навчальний рік майже на 25% збільшилася кількість наукових публікацій (але в основному за рахунок тез доповідей), майже вдвічі – кількість статей за участю студентів (22). Є зростання й кількості заявок на об'єкти промислової власності, зокрема їх кількість за участю студентів зростає в 2,4 рази (13). І якщо в 2005 році 8 наших студентів стали переможцями конкурсів студентських наукових робіт, то в 2006 році таку перемогу здобули 17 студентів, а ще 24 – одержали заохочувальні дипломи журі конкурсів.

У той же час ректор визнав, що студентське наукове товариство в СумДУ ще не працює як система. Значна кількість студентів залучається до наукової співпраці лише напередодні весняних конференцій, мало статей написаних тільки студентами (2). Та й загальна кількість наукових статей (188) залишилась на рівні позаминулого року. Мало публікацій у престижних фахових виданнях, усього 18 – спрямовано для публікації за кордоном (хоча це вдвічі більше, ніж минулого року). Зростання фінансових обсягів госпдоговірної тематики, на його думку, також не повинно заспокоювати, бо не так уже й важко збільшувати їх у багато разів від нуля. До того ж, досягнутий рівень забезпечений усього 10-ма кафедрами, а також ШІ та НДС. Висловивши подяку за розуміння завдань, що стоять перед університетом, ряду наукових керівників, які уклали або укладають господарські договори, він зауважив, що це всього 23 науковця і не відповідає кадровому потенціалу СумДУ: 50 докторів і 320 кандидатів наук.

Умови ж для госпдоговірної науки в університеті створені унікальні: накладні витрати від 2,5 до 10% в залежності від обсягу теми, практично відсутні обмеження по фонду оплати праці тощо. Тобто є всі можливості для зростання на-

■ ПРО МИНУЛЕ І МАЙБУТНЄ

укового потенціалу й досягнення рівня провідних вищих навчальних закладів держави, аби врешті-решт похвалитися темами, що мають визнане загальнодержавне значення, значущими обсягами міжнародних грантів, залученням наших учених до розробки регіональних та загальнодержавних програм розвитку тощо.

У той же час доповідач підкреслив, що однією з найважливіших складових, яка суттєво впливає на всю діяльність СумДУ, є робота по формуванню контингенту студентів. Незважаючи на дванадцятьвідсоткове зниження випускників шкіл області, кількісні та якісні показники формування першого і старших курсів, як за місця держбюджетного замовлення, так і за повноплатною формою, в основному відповідають рівню минулорічної вступної кампанії. Кількість заяв на місця держзамовлення та зарахованих з договорами на цільову підготовку (45%) навіть зросла. Щоправда, певні складнощі прослідковуються на рівні наших технікумів та коледжів: незначне зниження обсягів прийому повноплатників на денну й заочну форми навчання.

Розцінивши в цілому літню приймальну кампанію як успішну, ректор зауважив, що надалі перемогати інших у боротьбі за абітурієнта за умов зменшення випуску школярів буде складніше. Тим більше, що наступного літа загальнодержавне тестування проходитимуть уже всі абітурієнти, й система довузівської підготовки СумДУ може спрацювати лише в обмежених обсягах. Тому кафедрам слід готуватися до посиленої профорієнтаційної роботи.

Доповідач наголосив, що дебати про доцільність упровадження кредитно-модульної системи закінчилися і слід звернути підвищену увагу на подальше її впровадження. Тож деканати, завідувачі відповідних кафедр зі всією відповідальністю повинні займатися організацією методичного забезпечення самостійної роботи студентів, дотриманням вимог будови модульного викладання навчальних дисциплін, організацією атестаційних заходів тощо.

Особливу увагу викликала заява ректора про скасування контрольних робіт на заочному відділенні, які, на його переконання, перетворились у чималий бізнес по виготовленню їх різними «умільцями». Вирішено почати їх заміну вже в цьому семестрі переліком питань, тестами, які студент повинен опанувати до сесії. Відповідно кафедри зобов'язані посилити методичне забезпечення самостійної роботи заочників. Уже в минулому році здійснені певні кроки в цьому напрямі. Зокрема, передано компакт-диски з методичним забезпеченням для економічних спеціальностей на НКП, для 4-х з них передано комп'ютери, організовано лінію Internet-зв'язку з НКП у Краснопіллі. Передбачається стовідсотково забезпечити заочників методичними розробками на електронних носіях, а також розширити дистанційну форму навчання, в тому числі й за рахунок переорієнтації НКП на таку технологію.

На денному відділенні, як зазначив доповідач, також є нагальна потреба й відповідні можливості суттєво розширити застосування інформаційних технологій у навчальному процесі. Тим більше, що фінансування програми інформатизації ректоратом виконується пунктуально. Так, із запланованого одного мільйона гривень в 2006 році на інформатизацію вже за 8 місяців реалізовано близько 900 тис. грн., тобто 90%. Придано більше 140 комп'ютерів, 50 периферійних пристроїв. Модернізовано 130 комп'ютерів, підключено 65 місць у суттєво розширену

та модернізовану мережу. Виконуються значні обсяги робіт по комп'ютеризації бібліотечного обслуговування, закуплено програмне забезпечення, фінансуються договори на інформаційні послуги тощо.

Додатково до позитивних підсумків минулого навчального року ректор відніс і збільшення видання навчально-методичної літератури на 30% за загальною кількістю найменувань і на 65% по навчальних посібниках, при цьому – майже втричі з грифом міністерства. У той же час видання підручників (та й монографій) є поки що поодинокими прикладами. Крім того, що напрошуються технічні можливості видавництва СумДУ, закуповується сучасна поліграфічна техніка. Університет практично відмовився від виготовлення власної навчально-методичної літератури на стороні. Більше того, його друкарня найближчим часом буде готова приймати зовнішні замовлення.

Організація виховної роботи зі студентством, за словами доповідача, це тема окремої наради. Бажання мати розгалужену, ефективно працюючу з масовим охопленням студентства систему студентського самоврядування залишилося незмінним. А це потребує великої, копійки роботи і ректорату, і деканатів, і кураторів як старших наставників. Не лишилось поза увагою ректорату й посилення всіх напрямків роботи в гуртожитках, студентського і спортивного клубів, студентського клубу-кафе тощо.

Ректор повідомив про стан фінансово-господарської діяльності, визначивши його як нормальний, стабільний. Хоча складнощі були, є, і, мабуть, будуть. Тільки один приклад: за 7 місяців 2006 р. в порівнянні з аналогічним періодом 2005 лише фонд оплати праці по базовому ВНЗ збільшився на 4,5 млн. грн., тобто на 32% (бюджет забезпечення – 24%, витрати власних коштів – 39%). Зростання тарифів, цін на товари, матеріали, послуги тощо теж радощів не добавляв.

Однак основні програми, які вирішено фінансувати пріоритетно, виконувались і виконуються. Своєчасно в повних обсягах здійснюється оплата праці, діють механізми матеріального заохочення, реалізуються соціально-орієнтовані програми (покращення умов праці та навчання, проживання в гуртожитках, харчування, медичного обслуговування, оздоровлення тощо). Зокрема, у 2006 р. для співробітників та членів їхніх сімей придбано 335 путівок в порівнянні з 168 в 2005 (зростання вдвічі), і з 86 в 2004 р.

За минулий навчальний рік на субрахунки кафедр, факультетів, інших структурних підрозділів перераховано для реалізації їхніх потреб майже 1,6 млн. грн. (з них витрачено 1,5 млн., в тому числі 450 тис. грн. на додатковий фонд оплати праці). У цьому році на субрахунок буде перераховано вже 2,2 млн. грн. З одного боку, це реалізація програми розширення автономії структурних підрозділів і підвищення ролі керівників усіх рівнів (одночасно з перерозподілом повноважень ректора), а з іншого – це дає реальні можливості позитивних зрушень на кожній кафедрі, факультеті тощо.

Досить детально ректор зупинився на ремонтних роботах, яких за 8 місяців 2006 року виконано на загальну суму понад 2 млн. грн. І це при тому, що їх фінансування здійснюється за дуже заощадливими схемами. Зокрема, здійснено ремонт приміщень для кафедри «Права» і її перебудування з гуртожитку в корпус «ЕТ», відремонтована стендова зала кафедри «Прикладної фізики», значна кількість аудиторій, лабораторій та службових приміщень. Тривають значні ремонтні майже в усіх гуртожитках, басейні, залі боротьби тощо. Здійснюється підготовка університету до осінньо-зимових холодів. При цьому доповідач оголосив подяку службам АГЧ і висловив надію, що й наступний рік буде не менш вдалим для господарських робіт. Однак зауважив, що університетські приміщення не стануть зразковими, поки будуть зустрічатися студентів, гостей та й самих університетівців («голими» стінами: мало стендів, методичних куточків, популяризації досягнень кафедр, факультетів, кращих випускників тощо. Тому одним із нагальних завдань для кафедр і деканатів є здійснення в найближчі 2-3 роки якісної естетики приміщень.

ЛІДЕР, ЗА ЯКИМ ІДУТЬ

29 серпня заслужений професор СумДУ, доктор технічних наук, завідувач кафедри "Металорізальні верстати та інструменти"

Вільям Олександрович ЗАЛОГА відзначив 70-літній ювілей. На святкування зібралось близько ста гостей, серед них представники міської влади, керівники підприємств "Хімпрому", ВАТ "СНВО ім. М. В. Фрунзе" та 15 докторів наук із ВНЗ Запоріжжя, Донецька, Житомира, Харкова, Києва, інших міст. Незважаючи на далеку дорогу й невідкладні справи перед початком нового навчального року, вчені знайшли можливість прийти до Сум, щоб особисто привітати колегу з визначною датою. Це свідчить про авторитет Вільяма Олександровича в професійних колах.

Професор Запорізького національного технічного університету Ю. М. Внуков переконаний, що в Україні немає спеціалістів у галузі обробки матеріалів і технології машинобудування, які не були б знайомі з працями В.О.Залого чи особисто з ним. Дослідження вченого в галузі моделювання нестационарних процесів різання отримали широке визнання не тільки в нашій країні, а й Угорщині, Німеччині, Румунії, Польщі...

НАШІ ЕСКУЛАПИ

БЕЗ ЗАЙВИХ СЛІВ

Студентські олімпіади з предметів медицини проводяться в Україні з 1997 року. Саме за їх результатами можна порівняти рівень підготовки студентів у різних університетах. Крім того, це важливий крок до створення партнерства між фахівцями навчальних закладів. А ще проведення олімпіад дозволяє формувати медичну еліту, яка буде визначати майбутнє медицини.

Який же у нас, зважаючи на сказане, рівень підготовки медиків? У 2006 році студенти медичного факультету (а тепер уже інституту) Сумського державного університету отримали 12 призових місць – по шість за друге й третє місце. А взагалі, починаючи з 2000 року, вони 76 разів ставали призерами всеукраїнських олімпіад, 14 разів отримували перемогу, 34 рази посідали друге місце серед учасників з усіх медичних закладів України.

Щорічно призові місця завоюють учні професора В. З. Сікори та доцента О. О. Устянського з предмета "Анатомія людини". А вихованці доцентів І. О. Висоцького та Р. А. Храмова з кафедри "Фар-

ОСОБИСТІТЬ

Саме Вільям Олександрович є ініціатором щорічної Всеукраїнської молодіжної науково-педагогічної конференції "Машинобудування України очима молодих". Динамічно розвивається очолюваний ним Експериментальний науково-дослідний студентський інститут. Протягом усього терміну роботи в СумДУ він керує науковим напрямом з проблем "Створення нових та удосконалення існуючих процесів механообробного виробництва", на базі якого створено науково-педагогічну школу. На рахунок професора більше ніж 250 публікацій, у тому числі 18 авторських свідоцтв і патентів на винаходи, 19 – навчально-методичного характеру, одна монографія і три навчальні посібники. Він член вченої і науково-технічної рад нашого університету, а також вченої ради із захисту і докторських дисертацій. Професійні здобутки Вільяма Олександровича відзначені численними нагородами, а в 2004 році він обраний академіком Академії наук вищої школи України.

Ф. Я. Якубов, ректор Кримського інженерно-педагогічного університету, так говорить про В. О. Залого: "Доля, очевидно, привітна до всіх, хто працює, спілкується, тим більше товаришує з Вільямом Олександровичем. Він філософ у житті, не завжди зрозумілий у науці, й у цьому його сила. Останні дослідження професора тільки починають по-справжньому осмислюватися колегами. Механізм його ідей, відображений в кінематиці запропонованого ним процесу, – це,

власне, він же сам у процесі пізнання світу інженерії. До цих ідей ще будуть повертатися, вивчати їх, брати під сумнів, але неодмінно схилитися перед його талантом".

Під науковим керівництвом Вільяма Олександровича успішно захистилися сім кандидатів наук. Ось так відгукуються про Вчителя Залого його учні:

Дмитро Криворучко, доктор кафедри МРВ:

– Вільям Олександрович – дуже хороша людина, хороший спеціаліст, хороший учитель. Бореться за своїх учнів, стоїть за них горою. Ми його поважаємо, любимо. Він добре ставиться до студентів, часто не зважаючи, якої вони про нього думки. Турбота керівника кафедри відчувається на кожному кроці.

них закладах Донецька та Івано-Франківська. Студенти ж професора М. Г. Кононенка запам'яталися у Тернополі та Вінниці. Практично щорічно радують перемогами і студенти професора М. М. Капліна. В Івано-Франківській ме-

практично немає проблеми, з проханням про вирішення якої я не міг би звернутися до нього. Таких особистостей, як Вільям Олександрович, зустріти можна дуже рідко.

Костянтин Дядюра, доцент кафедри МРВ:

– Вільям Олександрович допоміг мені відбутися як молодому вченому. Вимогливий, енергійний, він порадив зібратися й написати дисертацію. Залого – лідер, за яким ідуть і студенти, і викладачі. Безперечно, Вільям Олександрович – справжній господар на кафедрі МРВ, тому й розвивається вона такими швидкими темпами.

Георгій Лагута, доцент кафедри МРВ:

– Вільям Олександрович вражає своїм магнетизмом. Незважаю-

чи на обставини, він завжди діє в інтересах інших людей. Ті, кому пощастило вчитися у цього видатного вченого, відчули позитивний вплив свого наставника.

Редакція газети "Резонанс" завжди тримала своїх читачів у курсі справ Вільяма Олександровича Залого, який ледь не першого дня появи газети співпрацює з нею. Його діяльність є цікавою для студентів і викладачів СумДУ. Будемо й надалі тримати зв'язок із кафедрою "Металорізальні верстати та інструменти", висвітлювати її нові досягнення.

Вікторія МІРОШНИЧЕНКО, група ЖТ-52.

НА ФОТО: В. А. Залого зі своїми учнями

ДЕБЮТ У "РЕЗОНАНСІ"

ВІДКРИВАЛИ АМЕРИКУ

На початку вересня Суми відвідав київський віце-консул США Ерік Блек. Окрім Сумського прес-клубу, обласної наукової бібліотеки, побував і в нашому університеті. На дипломатичній службі в Україні він з 2005 року, це його перша каденція. Віце-консул має ступінь магістра у сфері бізнес-адміністрування та ступінь магістра Державного університету штату Арізона в галузі інформаційних технологій, лідерський сертифікат державного зразка і ступінь бакалавра з російської мови.

Ерік Блек ознайомив студентів СумДУ з існуючими процедурами отримання американської візи, пояснив, як записатися на візову співбесіду, які документи потрібно надати та чого можна очікувати від консульського відділу. Гість розповів також про всі різновиди віз,

які можна отримати бажаним навчатися чи працювати в США. Крім того пояснив, як скористатися електронною формою візової анкети. Зацікавила присутніх і його розповідь про адміністрування в системі вищої освіти США. Зокрема, про структуру великого університету і взагалі освіти США, дав оцінку її рівня. За його словами, не лише в США, а й інших країнах жваві дискусії викликає фінансування вищої освіти. При цьому надав інформацію про її фінансування в Японії, Німеччині, Франції. Насамкінець віце-консул відповів на запитання щодо програм академічного та професійного обміну, ознайомив з деякими програмами цього напрямку.

Римма ДОМОРАЦЬКА, Богдана НОМЕРОВСЬКА, група ЖТ-61.

макологія" радують своїх викладачів перемогами, починаючи аж з 1997 року.

Організовано проведення II туру олімпіад на кафедрі "Патологічна фізіологія". Асистент цієї кафедри Р. Наумко підготував призера (2-ге місце) олімпіади, що проводилася у м. Сімферополь з дисципліни "Патологічна фізіологія". Отримували перемогу й студенти кафедри "Педіатрія" (вихованці професора В. Е. Маркевича та доцента І. Е. Зайцева) у вищих медич-

дичній академії призові місця зайняли вихованці професора В. Ф. Орловського, доцентів В. В. Лаби та Л. Н. Приступи.

Отже, висновок щодо рівня медичної освіти в СумДУ не потребує багатослів'я, можна обійтися двома – дуже високим. А разом констатуємо й факт значного внеску студентів та їхніх керівників у підвалини авторитету нашого унікального навчального закладу.

Інна БИТЮК, група ЖТ-52.

Осінній ноктюрн.
Малюнок Юлії Гайдіної, група ЖТ-41

■ ПОГЛЯД ФАХІВЦЯ

БОЛОНСЬКИЙ ПРОЦЕС: СУТНІСТЬ, ПРОБЛЕМИ, ЗАВДАННЯ

На сьогодні можна констатувати, що вже запроваджені на державному рівні програми дій МОН України стосовно виконання взятих зобов'язань, розроблені певні нормативні документи, проведена низка конференцій, присвячених Болонському процесу, розпочато педагогічний експеримент з кредитно-модульної системи організації навчального процесу із залученням великої кількості навчальних закладів. Разом з тим існують абсолютно різні позиції щодо такого реформування вищої освіти й основних положень та завдань кредитно-модульної системи.

Інколи зіштовхуються із безапеляційними судженнями колег стосовно того, що вступ до Болонського процесу – це шлях до руйнації нашої налагодженої системи освіти, яка має великі переваги перед західними моделями. При цьому демонструється незнання основних цілей та принципів створення загальноєвропейського простору вищої освіти, не говорячи вже про механізми та засоби кредитно-трансферної системи (ECTS) чи методологію кредитно-модульної системи організації навчального процесу тощо.

Не претендую на абсолютну істину в своїх судженнях, але, вивчивши матеріали щодо принципів формування європейської зони вищої освіти та методів і засобів їх реалізації, а також нормативні матеріали МОН України, сформулював для себе основні позиції стосовно ставлення до Болонського процесу, реформування вищої школи й запровадження кредитно-модульної системи в нашому університеті.

Позиція I. Болонський процес і його вплив на вищу освіту в Україні

Він є породженням існуючих проблем західноєвропейських держав через занадто велику демократичність, я б навіть сказав, анархічність існуючих систем вищої освіти. У деяких країнах немає будь-яким чином узгоджених між освітніми закладами навчальних програм з певних кваліфікацій (спеціальностей) і навіть самих кваліфікацій, визнаних і певним чином структурованих державою. Що вже говорити про можливість порозумітися на міждержавному рівні, про мобільність студентів, наукових кадрів, визнання дипломів тощо.

І все ж його принципами не декларується тотальна уніфікація систем вищої освіти. Планується лише врегулювання певних важливих позицій стосовно її структури, освітніх кваліфікацій, термінів навчання та загальних вимог до якості навчання й відповідності набутих компетенцій певному кваліфікаційному рівню.

Для системи освіти України у цьому сенсі немає будь-яких суттєвих проблем. Вона добре структурована й організована, потрібна лише певна її адаптація, щоб стати зрозумілою та прийнятною у просторі європейської вищої освіти.

Позиція II. Механізми та методи впровадження принципів Болонського процесу

Застосування механізмів створення зони європейської вищої освіти в українській може й повинно здійснюватися зі збереженням тих позитивних традицій і напрацювань, які мають вітчизняні навчальні заклади й до яких західноєвропейські держави тільки наближаються, та шляхом запровадження новітніх технологій, які є прогресивними і більш розвиненими в західних університетах.

Перш за все мається на увазі збереження фундаментальності вітчизняної вищої освіти, яка на відміну від більш прагматичної європейської, ставить на меті формування широко освіченої особистості. Слід відзначити, що у нас, на відміну від країн західної Європи, існує занадто велика диференціація кваліфікацій (спеціальностей), яка не сприяє фундаменталізації освіти і не є виправданою, бо не вимагається ринком праці. Навіть 20-30 років тому в умовах планового господарства СРСР, коли молоді фахівці розподілялись, ми не мали змоги кожному дати направлення суто за спеціальністю. Завжди вони здійснювалися з певними варіаціями, напрямками, на межі певних спеціальностей. Що вже говорити про умови ринкової економіки? За таких умов головним етап не глибина професійних навичок, а здатність молодого фахівця до адаптації на ринку праці, до самонавчання саме на базі широкої фундаментальної освіти.

Друге, дуже суттєве. Структура навчальних програм (навчальних планів) підготовки фахівців. У порівнянні з західними системами вищої освіти при реалізації принципів Болонського процесу маємо полярні вихідні позиції.

Програми підготовки, або курси для отримання певної кваліфікації, за термінологією західних університетів, мають дуже обмежену кількість складових (навчальних дисциплін). Приблизно 10–15 на бакалаврському етапі підготовки. Вони викладаються декількома професорами, інколи навіть одним. Обсяг кожної з них становить 15–20 кредитів (1 кредит ECTS – 36 годин загальної навчальної роботи студента), а обсяг вивчення за семестр – не менше 5–6 кредитів. Наші ж навчальні плани переобтяжені дрібними дисциплінами обсягом 1-3 кредити. А загальна кількість у програмі підготовки бакалавра інколи сягає 60-80 (!) дисциплін.

З позицій запровадження кредитно-трансферної системи ECTS (системи перезаліку, або визнання навчальних досягнень студента за будь-який період навчання, чи з будь-якої складової навчальної програми) доцільним є більш диференційоване представлення програм підготовки у західноєвропейських університетах. Тобто основними положеннями ECTS передбачається їх модульна побудова (розподіл існую-

чих складових на більш дрібні змістовні модулі); відповідно для трансферу кредитів потрібно також оцінювати успішності студентів здійснювати за модульним принципом і, як наслідок, організацію навчального процесу також.

Тут системам освіти України і західноєвропейських країн потрібно рухатись назустріч одна одній. Але, як свідчить практика педагогічного експерименту, ми інколи занадто захоплюємося модульною диференціацією. Малі навчальні дисципліни обсягом 1–1,5 кредити, які є фактично змістовними модулями, намагаємося розділити на ще дрібніші модулі й здійснювати з них контроль та оцінювання.

Модульно-рейтингова система контролю та оцінювання, яка у світовій практиці визнається складовою кредитно-модульної системи організації навчання і засобом ECTS, є механізмом забезпечення однаково високої якості освітнього процесу. Але не можна йти шляхом її перетворення в сукупність арифметичних операцій з певними балами. У нас спостерігається явище формалізації модульно-рейтингової системи, коли викладачі примушуються до тотального опитування студентів (різних видів контролів) на кожному занятті, окремо визначати у рейтингових балах кожен вид навчальної роботи студента, інколи навіть присутність на лекціях тощо. На мою думку, не можна нав'язувати викладачеві будь-яку структуру модульно-рейтингової системи. Вона визначається змістом дисципліни, методикою викладання, є прерогативою кафедри або викладача. Головним критерієм повинна бути вагомість накопичених рейтингових балів як засобу визначення й визнання успішності студента, тобто набуття певних компетенцій.

Позиція III. Основні засади впровадження кредитно-модульної системи (КМС)

Менш за все пов'язую таке впровадження зі стратегічними завданнями забезпечення міжнародної мобільності студентів, а вбачаю можливість використання механізмів КМС для розв'язання давно назрілих внутрішніх проблем.

Так, модульна побудова навчальних планів може використовуватися для їх узгодження в межах одного напрямку підготовки для різних спеціальностей та узгодження споріднених напрямів підготовки, для перезахування окремих дисциплін або їх модулів при міжступеневих переходах студентів. Таким чином поліпшуватиметься організація навчального процесу з позицій укрупнення навчальних потоків.

КМС надає також можливість організувати навчальний процес за модульно-цикловою схемою, коли семестри поділяються на модульні цикли (МЦ). У межах кожного з них може викладатись і здійснюватись підсумковий контроль з окремої дрібної дисципліни, або з сукуп-

Це явище у європейському освітньому просторі має майже десятирічну історію, але в Україні предметно заговорили про нього лише в 2003 році – після приєднання Росії до 40 інших європейських країн-учасниць Болонського процесу. Через два роки на конференції, що проходила в Бергені (Норвегія), Україна теж підписала угоду про визнання основних його принципів і прийняла на себе зобов'язання щодо реформування системи вищої освіти відповідно вимог загальноєвропейських вимог.

ності змістовних модулів більших навчальних дисциплін. При цьому викладаються вони більш концентровано (доцільно встановлювати для них не менше 4 годин на тиждень аудиторної роботи), а кількість дисциплін, що вивчаються одночасно, скорочується приблизно удвічі порівняно із семестровим плануванням навчального процесу.

Впровадження модульно-рейтингової системи контролю й оцінювання в умовах КМС і модульно-циклової побудови навчального процесу може здійснюватись більш ефективно. По-перше, впорядковується проведення заходів модульних контролів – у атестаційні тижні модульних циклів. По-друге, встановлюється багатобальна шкала оцінювання, яка дозволяє більш диференційовано визначати рейтинг студента. Причому, ця шкала пропорційна до обсягів навчальної роботи (кредитів). Тобто, чим більший обсяг виконав студент, тим більш вагоме визнання успіху цієї роботи. Прокідних (залікових) навчальних дисциплін не буде.

Суттєву проблему в університеті становить організація та науково-методичне забезпечення самостійної роботи студентів (СРС), яка є пріоритетною для світових тенденцій розвитку вищої освіти. Все більшої ваги набуває дистанційна освіта, але й денне навчання в буддущє переважно на самостійній роботі студента як засобі розвитку його творчого потенціалу та формування здатності до самоосвіти в майбутньому, до адаптації на ринку праці. Такі самі підходи запроваджуються МОН України при переході ВНЗ до кредитно-модульної організації навчального процесу.

При вирішенні цієї проблеми на перше місце поставив би психологічний фактор: викладач повинен перекопати себе, що це явище не-обхідне, або невідворотне, що акценти у навчанні студента потрібно перенести із аудиторії на його самостійну діяльність, що викладач є не тільки носієм інформації для студента, а переважно організатором його роботи.

На цій основі потрібно докорінно змінити ставлення до планування СРС, робити його більш ретельно об'рунтованим як методично, так і організаційно. Якщо викладач необ'рунтовано планує обсяги СРС поза бюджетом часу, відведеного на його дисципліну, то цим самим заважає своїм колегам, а якщо так поступають усі викладачі, то ставлять студента в умови неможливості нормально працювати, що призводить до психологічного перевантаження і втрати стимулів до якісного навчання.

Другою обов'язковою умовою є науково-методичне забезпечення СРС, включаючи поточний і підсумковий контроль. Тут перевагу потрібно віддавати дидактичним і методичним матеріалам на електронних носіях інформації та тестуванню як засобу об'єктивного й оперативного контролю. Хочу наголо-

сити, що при цьому викладачеві потрібно зосередити увагу на меті й завданні навчальної дисципліни, необхідному рівні сформованості знань з кожного змістовного модуля чи розділу, а також на тих навичках, якими повинен оволодіти студент, де і як вони будуть використовуватись. При формуванні кожного запитання тестового завдання викладач повинен спитати й себе: для чого я це з'ясовую і що хочу перевірити, яку відповідь може дати студент, які проблеми виникатимуть при цьому й чи все зроблено для того, аби їх не було?

Планувати самостійну роботу студента й здійснювати контроль потрібно на різних рівнях. Перш за все визначити мінімальний (прохідний) рівень: – без цих знань та сформованих умінь студент не зможе продовжити навчання, або не відбудеться як фахівець. Не можна користуватися стереотипами «я це знаю – повинен знати й студент» або «так мене вчили». Не будемо забувати, що фахова підготовка викладача найчастіше не співпадає з напрямом підготовки чи спеціальністю студента, а відтак у них різні потреби у певних знаннях та навичках.

Проблемою є й суттєва потреба збільшення організаційної та науково-методичної роботи викладача для забезпечення самостійної роботи студента. Постійно зіштовхуємося з фактами, коли викладач, плануючи діяльність, виходить із того, що буде зараховано в обсяг навчальних доручень. Потрібно вивести його з-під такого преса, докорінно змінивши систему нормування викладацького навантаження. Вважаю за доцільне в даному випадку вважати за вихідні такі засади.

По-перше, не нормувати на рівні університету види навчальної роботи викладача – це внутрішня справа кафедри. По-друге, визначити штат кафедри з наступних позицій:

– кожен студент щорічно виконує обсяг навчальної роботи в 60 кредитів, а МОН України визначає штат університету із розрахунку, наприклад, 10 студентів на одного викладача. Тобто одна ставка дорівнює 600 кр.-студ. навчальної роботи;

– якщо кафедрою викладається навчальна дисципліна обсягом 3 кр. для 100 студентів, то для виконання цієї роботи потрібно надати кафедрі 0,5 ставки. Відмінності в кількості лекційних потоків можна враховувати об'рунтованими коефіцієнтами. Як і штати на виробничі практики, керівництво дипломниками, інші позадисципліні види навчальної роботи.

По-третє, справа вироблення такої чи іншої методики не є справою тільки ректорату. Можна ставити питання щодо конкурсу методик.

Віталій КОРОТЧЕНКО,
начальник науково-методичного відділу, доцент кафедри технологій машинобудування.

■ СПОРТ

З П'ЕДЕСТАЛУ
- НА П'ЕДЕСТАЛ

Стартувала осінь, а разом з нею і новий навчальний рік. Випускників наближить він до фінішної позначки, а новачкам відкриє нові можливості й перспективи університетської освіти.

Аксіоматично, що університет – це не лише пари від дзвінка до дзвінка, курсові та дипломні, а й чудове студентське життя, в якому чільне місце посідає спорт. Неабияку увагу приділяє його розвитку керівництво СумДУ. І результат не змушує себе довго чекати.

Відкриваючи вже третю чергову сторінку спортивного життя СумДУ та небезпідставно очікуючи підкорення університетівцями нових вершин спортивного Олімпу, хочеться згадати минулорічні виступи наших спортсменів на аренах різного рівня. Розпочнемо зі значущих подій, які відбувалися протягом року. В листопаді пройшла ювілейна сорокова спартакіада. Потім – не менш захоплюючі та інтригуючі змагання з дзюдо в

рамках чемпіонату області. Грудень відзначився змаганнями, які пройшли в УАБС із настільного тенісу. Радусь, що вперше за кілька років наша команда ввійшла до трійки призерів, виборовши бронзу. Не залишилася поза увагою й «Спартакіада здоров'я», в якій узяли участь викладачі та співробітники СумДУ.

Під силу нашим студентам підкорювати й водну стихію. Саме це вони й довели в басейні СумДУ на міських та обласних змаганнях з плавання, посівши I місце.

Високі місця на п'єдесталі з різних видів спорту забезпечили нашої команди Перше місце в загальнокомандному заліку міської спартакіади 2005–2006 рр., залишивши позаду факультет фізичного виховання СумДПУ (II місце), СНАУ (III місце), УАБС (IV місце), Сумську філію Харківського національного універ-

ситету внутрішніх справ (V місце), СумДПУ (VI місце).

Продовжив виступи у вищому дивізіоні чемпіонату України з міні-футболу «Універ-Автомар». Підопічні Песоцького зняли всі сумніви стосовно подальшої своєї долі, посівши 15-те місце в турнірній таблиці, залишивши позаду «Ки-івську Русь» та команду земляків «Сумгаз». Та в цьому сезоні за пропуску там боротися буде складніше, адже внесено деякі поправки до загальних правил у міні-футболі. Кількість команд у вищій лізі зменшилася з 17 до 14. Згідно з регламентом, команди, які зайняли два останні місця, вибувають, а команда з 12-го місця має відстояти право на перебування «у вищій» стиковим матчем із лідером першої ліги. Але сподіваємося, що нашої команди це не стосуватиметься. Все буде добре, якщо уболівальники в це віритимуть і підтримуватимуть її належним чином.

У рамках підготовки до нового сезону «Універ» провів тренувальні збори на базі відпочинку «Сонячна галявина», звідки ви-

рушив до Запоріжжя на «Кубок Дніпра», де посів 6 (з 8-ми) місце. Завітали сумчани й до Харкова на кубок «Звільнене місто», де стали 13-ми (з 16-ти). Були зіграні два товариські матчі: «Універ»–«Універ Харків» (7:1) та «Універ»–«Київ-Уніспорт» (4:1).

На такій оптимістичній ноті команда завершила підготовчий цикл до нового чемпіонату, перший тур якого вже відбувся. «Універ-Автомар» приймав удома «Інтеркрас» (Київ). Перший млинець, на жаль, видався глевким. Але не дуже, якщо врахувати, що показали гарну гру й програли з мінімальним рахунком не «середнячку», а бронзовому призеру минулого чемпіонату. У другому турі з рахунком 3:4 наші поступилися «Снаківцю».

Новий спортивний сезон символічно відкривався проведенням свят до Дня фізкультурника. З цієї нагоди пройшли легкоатлетичні змагання, де наші вибороли II місце. Закінчилося святкування нагородженням кращих спортсменів Сумщини, серед яких є двоє і студентів СумДУ – С. Баштовий та С. Рябчик.

Тож легких стартів та тріумфальних фінішів усім нашим університетівцям, причетним до спорту! Нехай щастить!

**Андрій МАНУРІН,
Ігор БОНДАР,
група ЖТ-52.**

ОТ ОТДЕЛЬНЫХ
ИГР –
К ЧЕМПИОНА-
ТАМ!

Кількість межфакультетських сореєвнований с этого учебного года увеличилось в три раза. К уже традиционным «Золотому интегралу» и навсегда популярным играм КВН прибавятся «Мисс СумГУ» и три исключительно веселых и находчивых чемпионата.

Конкурс самых-самых студентов нам знаком по аналогии с прошлым годом «Мистером», тогда как КВНовские чемпионаты – явление на сегодня беспрецедентное. Они подразумевают участие всех шести факультетов, но только в одном, отдельно взятом конкурсе. Так, в ноябре команды сыграют Чемпионат Визитки, в декабре определят Чемпиона в СТЕМЕ, а в феврале следующего года станет известно имя факультета-победителя в конкурсе музыкального домашнего задания.

Таким образом, предполагается, что к марту команды уже окончательно разведелятся и сыграют в межфакультетских играх КВН.

С датой проведения «Мисс СумГУ» студенческий клуб еще не определился, но потенциальные конкурсантки могут ориентироваться на апрель 2007 года.

**Анастасія ПАВЛЕНКО,
група ПР-33.**

Нещодавно на ім'я ректора отримано офіційного листа, в якому повідомляється, що на 2007-2008 навчальний рік швейцарський уряд готовий надати Україні певну кількість стипендій для навчання в університетах Швейцарії. Призначені вони виключно для осіб, які вже мають дипломи про вищу освіту і вік яких не перевищує 35 років. Тільки ті особи, які мають відмінну кваліфікацію, можуть пропонувати свої кандидатури. Крім того, кандидати повинні добре володіти тією іноземною мовою, якою ведеться викладання у навчальному закладі, який вони обрали (німецька, французька, італійська). Пам'ятка, що надсилається у додатку, містить всю необхідну інформацію про конкурс.

Міцно тримаю у руці квиточок. Без нього не можна. Він – моя перепустка до маршрутки і гарантія, що стояти сьогодні не буду. Це означає, що ноги не болітимуть, поза літери Z відміняться і є надія на приємну поїздку в Суми, на навчання, до рідного гуртожитку, в мою кімнатку 3x4 м (ой, вибачте, НАШУ кімнатку, бо в гуртожитку ніколи не буваєш сам. Такий закон життя гуртом!). Отож, маю квиточок і... величезні, страшенно важкі сумки. Так буває завжди, коли побуваєш вдома раз на місяць. Мама говорить, що ти страшенно схудла. Як наслідок – встановлено діагноз: дитина голодує, тож з цим треба негайно щось робити!!! І пішло-поїхало! Млинчики печуться, курочка смажиться, помідорчики мияються... А те, як ти будеш це нести (а точніше тягнути) до гуртожитку, на даний момент нікого не цікавить.

Займаю своє місце в маршрутному таксі, водій допомагає поставити в багажне відділення «привіт від мами». Іду. І думаю. Я завжди в дорозі думаю. А що робити? Пригадую свого kota, з яким не змогла попрощатися, бо молодший брат випробував свій новий «терористичний» винахід, від якого мій Тимко пішов у мандри. Звичай він приходить наступного дня, злий і агресивний. Згадала мою шкільну подругу Женю, а особливо її нову зачіску. Наше розмовне «вбух на макаронній» ніщо в порівнянні з цим дивом на її голові. Женя навчається у столиці. Називає себе модною пані, а зачіска така допомагає виокремитися з-поміж інших. Вона так думає. Що я можу сказати? Хто як може, так і виокремлюється.

Маршрутка зупинилася. Пішов потік студентів! Знову сумки, пакети, торбочки, баночки... А далі крики, зойки, стогони, зітхання...

ДО ШВЕЙЦАРІЇ НА НАВЧАННЯ

Свої досє кандидати повинні надсилати безпосередньо до посольства Швейцарії в Україні. Досє повинні дійти до посольства щонайпізніше 15 грудня 2006 року. Адреса посольства:

01015 м. Київ, вул. Козятинська, 12.

Електронна адреса, за якою можна детальніше дізнатися про конкурс: <http://www.bbaw.admin.ch/html/pages/bildung/stipendien/eskas-d.hfm/>

Можливо, саме цей конкурс допоможе комусь із наших університетівців поглибити власний досвід викладання за кордоном.

Марина ХАНІНА, група ПР-52.

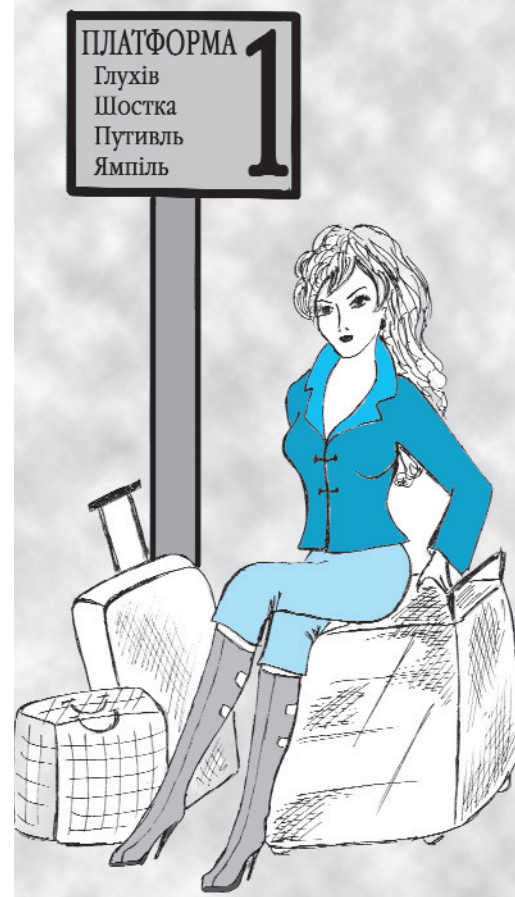
НЕМІСЦЕВИМ СТУДЕНТАМ ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ...

■ ПОДОРОЖНЯ ЛОТЕРЕЯ

Біля мене приземлилася літня жінка. На вигляд досить симпатична, охайна, але справжню побачила, коли вона заговорила. За лічені хвилини я дізналася, хто її діти, де вчать, за які кошти сусідка Вірка купила квартиру, чого не вистачає нашій владі, яка нині пішла молодь і ще багато надзвичайно «цікавих» речей... Говорила й говорила, вкрала у мене з годину маршрутного сну. Граббж серед білого дня! На щастя врешті-решт жінка вийшла. Є у світі справедливість!

Ні! Немає! Тільки-но я зраділа самотності, як місце «мовчазної» сусідки зайняв симпатичний хлопчина. Посміхався, уважний, цукерками пригостив (моїми улюбленими – желеями!). Зав'язалася розмова про навчання, подорожі, гуртожиток, цікаві випадки з життя... Про кохання... Здавалося – давно знаю цю людину. Ніколи не вірила в кохання з першого погляду, але, мабуть, то – воно! Таке чорняве, з неймовірно гарними очима. Також студент, майбутній менеджер... Приїхали. Він допоміг викликати таксі, поставити сумки. І тут говорить, що далі він – до Борисполя в аеропорт, у нього літак до США. Навчання за кордоном. Попрошалося. Сіла в таксі. Знову іду. Думаю про нього, згадую гарні очі. Прикро. Трішки боляче. Але... життя продовжується, а тижнів через три знову додому! Хто знає, можливо наступного разу випадє щасливий квиток? Пограємо в лотерею?!

**Юлія ГАЙДІНА,
група ЖТ-41.
Малюнок автора.**

■ ДЕБЮТ У «РЕЗОНАНСІ»

ТАЄМНИЦЯ
МУЗИКИ

Чи всі знають, що музика впливає на організм людини? До того ж, кожна по своєму. Ще в III ст. до н.е. існували музично-медичні театри, де за допомогою спеціально підібраних мелодій лікували від туги, депресії, нервових розладів і навіть від укусів тарантула.

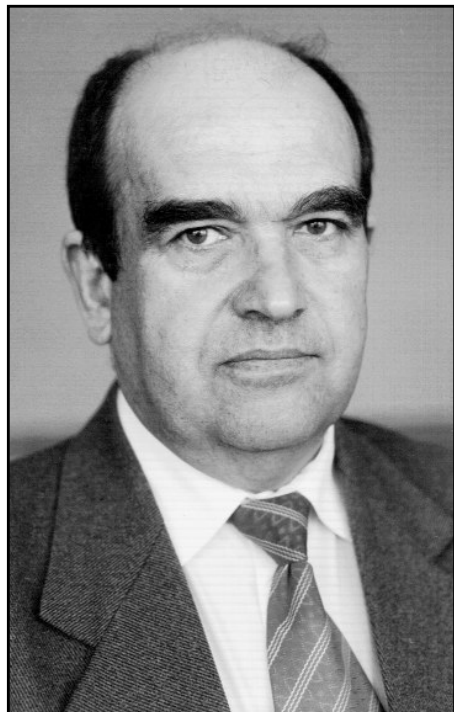
Справді, звук може вилікувати, але може й зашкодити. Дослідження вчених довели, що звуки народних і класичних мелодій мають цілющий вплив на формування кісткової структури, стимулюють кровообіг. Особливо активно музика впливає на немовлят і навіть на ембріональний плід, який тільки розвивається в материнському лоні. Так, внаслідок дослідів з групою добровольців – майбутніми мамами – англійські медики виявили, що дисонансний гучний рок збуджує його, викликає реакції незадоволення. Найцікавіше ж те, що найсприятливіший вплив на майбутню людину мають... українські коліскові!

Тепер найбільший центр мелотерапії знаходиться в Парижі. Тут майбутніх мам-француженок навчають співати українських коліскових пісень, поклавши руки на живіт. Здивовано запитують знайомих українців: "Ви ж володієте скарбом, чому ним не користуєтесь?"

Ми й справді володіємо скарбом. Це – наша народна пісня. І не лише коліскова. Вібрація українського мелосу у своїй чистоті не має собі рівних. Прагнення до світла, любові, небажання миритися з темінню, компромісами, брехнею – це той скальпель, що вирізує різні пухлини навіть у найчерствіших душах. А чи ж цікавимося ми культурою своїх дідів-прадідів? Чому іноземці знають краще за нас про духовні цінності, які дісталися нам у спадок? Чи дасть хто відповідь?

**Любов РИЖОВА,
група ЖТ-61.**

ЛЮДИНА ЖИВА, ДОКИ ПРО НЕЇ ПАМ'ЯТАЮТЬ

С Владимиром Андреевичем учились в аспирантуре, жили в одном общежитии. Свободное время, хоть его было не так и много, проводили вместе. Разговаривали на самые различные темы, обсуждали книги, телепередачи, политическую жизнь. Увлеченный наукой, Владимир Андреевич стал одним из первых аспирантов, которые начали работать с электронной вычислительной техникой. Харьковская академия радиоэлектроники им. Говорова заключила с ним договор на проведение экспериментов с компьютерами. Правда, заниматься этим приходилось по ночам и выходным дням. Но энергии хватало для всего.

Вместе – после окончания аспирантуры в Харькове – приехали работать и в сумской “политех”.

Владимир Андреевич всегда мог и поддерживать, и покритиковать. Очень принципиальным, по натуре – прагматик, он – следует отдать ему должное – был ярким сторонником студенческой науки. Когда я вы-

двинул идею создания экспериментального научно-исследовательского студенческого института, именно он заставил воплотить ее в жизнь. Да, именно заставил, потому что всегда контролировал, чтобы любое начатое дело завершалось. Сейчас ЭНИСИ – это серьезная структура в университете, есть хорошие заказы, мы зарабатываем деньги.

С особым вниманием Владимир Андреевич относился к проведению всеукраинских и международных научных конференций, командированию аспирантов. Благодаря тому, что в июне 2001-го он взял на вооружение мысль об открытии в стенах нашего вуза конференции “Машинобудівання України очима молодих”, уже в октябре того же года мы принимали перспективных специалистов по металлорежущим станкам и инструментам с разных городов. Конференция стала традиционной, ежегодно ее посещают 10-15 докторов наук, члены Академии наук Украины, много талантливей молодежи.

Владимир Андреевич Хворост был очень внимателен к любым предложениям, при этом старался понять суть каждой идеи до конца, уловить рациональное зерно. Замыслы обогащал и советами, и, конечно же, действиями. Отдавался работе практически на все сто. Подготовка классифицированных кадров была для него делом чести. Увлекался сам, и увлекал других. Все, кто знал его, будут помнить именно таким.

Высококласний спеціаліст, професіонал, прекрасний організатор, он сделал многое для того, чтобы СумГУ стал известным в научных кругах и министерстве как университет с высоким научным потенциалом.

Вільям ЗАЛОГА,
професор, завідувач кафедри МРВ.

Начиная очередной новый учебный год, и на первом заседании ученого совета, и на общем собрании в актовом зале невольно ощущал что-то гнетущее, щемящее душу, незримо висящее в воздухе. Говорю о своих ощущениях, но уверен, что и многие из присутствующих в большей или меньшей степени ощущали то же самое. Причина понятна – впервые новый учебный год начинали без Николая Ивановича Волкова и Владимира Андреевича Хвороста – двух проректоров, проработавших на этих должностях не один десяток лет и отдавших много сил, энергии, здоровья, недюжинного таланта нашему общему делу – созданию университета.

Мне посчастливилось (уверяю, это не избитый штамп) работать вместе с ними долгие годы. С Николаем Ивановичем познакомился, когда он был студентом 3-го курса первого набора будущих инженеров-гидромашинистов, а я – только что вернувшись из аспирантуры начинающим преподавателем. С тех пор – все время рядом. Об этом удивительном человеке,

прекрасном специалисте, близком мне по духу и мировоззрению, расскажу подробнее в следующей публикации – трудно говорить сразу о двух таких ярких личностях.

С Владимиром Андреевичем Хворостом я встретился впервые в 1973 году, когда он окончил аспирантуру на кафедре «Динамика и прочность машин» и готовился ехать по распределению работать в Кременчуг. Будучи в ХПИ по служебным вопросам, я предложил ему поехать работать в Сумской филиал ХПИ. Позже узнал, что уже до этого его «обрабатывал» наш Л.С. Кафтарян. Я договорился в ректорате – и направление переформили. Так Владимир Андреевич стал сумчанином и преподавателем нашего вуза. Как позже оказалось – до конца жизни.

Что привлекло в нем буквально с первой встречи? Школа – с золотой медалью, вуз – с отличием. Крепкая фундаментальная подготовка, которую давали в ХПИ на инженерно-физическом факультете, аспирантура и законченная диссертация. Однако не только это. Исподволь угадывался глубинный уро-

вень интеллигентности, начитанности, чувствовалось воспитание в семье учителей. Умный, открытый взгляд, толковые ответы, рассуждения, за которыми просматривалась какая-то фундаментальность и широта. Но при этом не в «старческое мудрствование», а юношеская непосредственность и восторженность, радостная устремленность в будущее. В дальнейшем я имел возможность многократно убеждаться, что не ошибся в нем. Именно такие преподаватели и нужны были нашему молодому вузу – будут интересны в студенческих аудиториях, будут «излучать» лучшие человеческие качества в студенческую среду.

Владимир Андреевич быстро рос и как преподаватель, и как ученый. Быстро завоевывал признание и авторитет. Вскоре появилась потребность нагрузить его и административно-управленческой работой: вначале – должностью ответственного секретаря приемной комиссии, затем – заместителя директора по учебной работе (с 1979 г.). Со всеми обязанностями он справлялся успешно, однако чувствовалось, что душа его больше тяготеет к органи-

зации научной работы в филиале. Такая возможность появилась в 1988 году – с тех пор он и занимался этим. Постоянно, бесменно, потому что любил эту работу, понимал ее глубинные механизмы, стимулы, круг потребностей ученых. Умело налаживал контакты с потребителями, чувствовал запросы промышленности, современные тенденции в науке, пользовался авторитетом в министерстве, среди проректоров по науке других, часто более маститых и заслуженных вузов.

И в том, что в 1990 наш филиал с большим «запасом прочности» безо всяких проволочек был преобразован в самостоятельный институт, да еще и с названием «физико-технологический», да еще и с правом иметь оригинальные учебные планы, безусловно, большая заслуга и Владимира Андреевича.

С получением статуса самостоятельного вуза начался быстрый рост количества специальностей, кафедр, численности студентов. Появилась собственная аспирантура, докторантура, стали издаваться собственные сборники научных трудов, организовываться научные конференции и

т.д. И во всем этом самое активное участие (а часто и инициатива) – за Владимиром Андреевичем. Можно твердо сказать, что в создании крепкого научного фундамента сегодняшнего университета его доля очень существенна и весома.

В газетном выступлении трудно рассказать обо всех сторонах многогранной личности Владимира Андреевича – преподавателя, организатора, ученого и человека. Каждый, кто вместе с ним работал, контактировал, встречался, может рассказать о многом. Безусловно, многое осталось (и навсегда) в моей памяти. Такие люди не забываются. Его жизненный путь, в том числе и в стенах нашего университета, может и должен служить хорошим примером для других, особенно молодых наших ученых, которые приходят на смену ветеранам. Им предстоит «тянуть воз дальше», но не влачить нудно по горизонтальной дороге (а тем паче под уклон), а обязательно на подъем. И в этом – лучшее проявление памяти об уходящих от нас ветеранах.

Ігор КОВАЛЬОВ,
професор, ректор СумДУ до 2004 р.

■ ЛЮДИНІСТЬ

НЕ ЛИШАТИ НАОДИНЦІ З БІДОЮ

Ми мудрішаємо, коли доля підводить до межі, за якою починаєш усвідомлювати щось вище від природного стану речей. Таким переломом може стати й відчуття швидкоплинності життя, що виникає у людей, яких торкнулася проблема СНІДу.

Так створена людина, що їй притаманно боятися невідомого: страх стати тягарем для близьких чи страх самотності, страх смерті у ВІЛ-позитивних людей, які не знають про можливість вилікуватися і не знаходять підтримки у ближніх своїх...

У Сумах існує місце, де таких людей зустрінуть з розумінням. Це благодійна організація “Вибір”. Працівники закладу постійно проводять тренінги-зустрічі зі студентами, журналістами та бажаючими більше дізнатися про ВІЛ-інфекцію. Нещодавно на одному з них, виконуючи редакційне завдання, побували і ми.

Соціальні працівники організації та спеціалісти розповіли багато про дане захворювання. Сумно, але факт, що загроза зараження зростає. Щодня в Україні інфікується близько 39 чоловік, а помирає 8. Суми, Шостка, Конотоп, Кролевець та Ромни – найбільш постраждалі регіони області.

В організації ВІЛ-позитивних людей Сумщини “Вибір” хворі отримують консультації лікарів-інфекціоністів, психологів, юристів, відпочивають у колі друзів. Стратегічними напрямками центру є безкоштовне лікування (вітаміни, антиретровірусна терапія і т.д.), лобювання та захист прав людей, які живуть з ВІЛ/СНІДом, пропагування толерантного ставлення до них у суспільстві.

Ключове гасло тренінгу – “Інформувати, а не лякати!”. І справді, більшість

навіть не знає шляхів передачі ВІЛ-інфекції. Тому часто побутують міфи про те, що вона передається побутовим шля-

хом через повітря, рукоштовання або ж спілкування з ВІЛ-позитивними людьми. Звідси негативне ставлення до останніх. Варто знати, що існує лише декілька шляхів передачі ВІЛ-інфекції: незахищений (без контрацепції) проникаючий статевий контакт; спільне або ж повторне використання шприців, голки та інших ін'єкційних засобів, нестерильного інструментарію для татуювання і пірсингу, а також чужих засобів для гоління, зубних щіток із залишками крові; передача вірусу дитині від ВІЛ-позитивної матері – під час вагітності, пологів і грудного годування.

Тож не варто уникати розмови з ВІЛ-позитивними людьми. А навпаки – треба підтримати, допомогти їм жити звичайним життям, бути “не відчуженими від соціуму”. Адже немає світу ВІЛ-інфікованих і світу не ВІЛ-інфікованих. Невідомо, що буде завтра з нами і хто нас тоді підтримає. Можливо, варто задуматися над цим?

Наталка БУРЛАКУ,
Вікторія ГОРЕНКО,
група ЖТ-52.

Говорять, що ремонт у квартирі дорівнює маленькій пожежі. А якщо це ремонт в університеті, та ще й у такому, як наш багатокорпусний СумДУ? Тут і порівнювати слід з пожежею далеко не маленькою. Але ремонтний вогонь не знищує, а навпаки – воскрешає, очищає, оновлює... Перелік відремонтованого та збудованого за минуле літо зайняв би ледь не цілу сторінку. Тож укажемо лише на ключові, так би мовити, моменти.

ПРО ЧАРІВНУ ПАЛИЧКУ Й ДЕЩО ІНШЕ

Так було...

Не тільки театри починаються з роздягальень, відтак можна лише вітати появу нових та перепланування вже існуючих у головному, центральному, бібліотечному й ЕТ корпусах. До того ж скрізь встановлені кабінки для чергових.

Не раз і не два зверталися до «Резонансу» студенти з пропозицією написати критичні матеріали про стан сходів у Г-корпусі. З'ясувавши, що керівництво нашого ВНЗ знає про цю проблему й шукає шляхів її вирішення, радили потерпіти з критикою, аби не стукати в розчинені двері. Радіємо разом із усіма, що проблема вирішена, та ще й так гранітно!

Не тільки театри закінчуються місцями загального користування. Є такі й у навчальних та інших корпусах університету. Деякі з них минуле літо зробило невпізнаними. В кращий бік. Головне тепер не допустити зворотного процесу, бо доводиться констатувати, що хоча місця ті й загального користування, далеко не кожен із студентського (та й викладацького) загалу вміє ними користуватися як слід. Особливо це стосується курців, які наполегливо не бажують пам'ятати, що існує наказ ректора про заборону палити на території університету, а також про відоме вже не перше десятиліття попередження Мінохздоров.

Не сказати, що приміщення центральної їдальні СумДУ було серед гірших у місті.

Так є!

Швидше навпаки. Хоча дефіциту критиків і тут не спостерігалося. Нічого не вдієш, так влаштована людина, що медом її не годуй, а дай покритикувати. Але ж немає нічого гарного, яке б не можна було зробити ще кращим. Тож після ремонтних весни та літа приміщення їдальні стало ще комфортнішим, ще затишнішим. Медом тут, щоправда, ще не

пригощають (хоча є страви, що не поступаються йому за смаком), зате критиків значно поменшало. Не забули й про їдальню медичного інституту, інші «годівниці». Смачного!

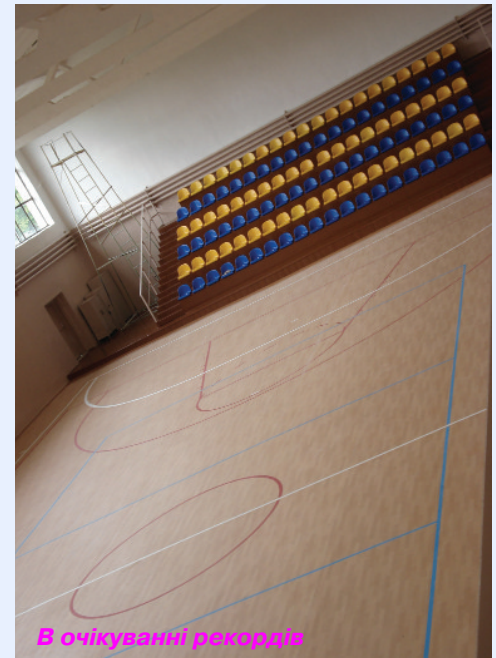
Сказати, що спорту в СумДУ приділяється мало уваги, навіть у запеклих критиків язык навряд чи повернеться. А якщо в когось і повертався, то вже тепер навряд. На веслувальній базі замінені котли опалення й сантехніка, в спортзалі встановлені трибуни й навісні балкони, а на даху замість дощок уклали второплекс (французького виробництва), замінили вікна тощо. Не забули і про басейн: також із вікнами впоралися, відремонтували душові...

І це далеко не все. З гуртожитку в ЕТ-корпус переведена кафедра правознавства. За цим коротким рядком - титанічні зусилля по ремонту приміщень для неї та після неї. Переїхала з санепідстанції в гуртожиток №4 й одна з медичних кафедр. Приміщення для

шерег світлин, які підтверджують наведені вище «ремонтні» факти. А якщо в когось виникне сумнів щодо того, чи не «потемкинські деревни» сфотографовані, то радимо походити територією, навчальними корпусами та іншими спорудами СумДУ й пересвідчитися в чесності фотооб'єктиву (дозволяється навіть помацати – наприклад, тротуарну плитку або нові меблі в аудиторії).

Цікаво, скільки ж коштів знадобилося на таку ремонтну атаку? Відповідь шукали в одного з її винуватців, проректора з АГЧ **Анатолія Положія**:

– Не так вже й багато. Усього 2,5 млн. гривень. Сума, звісно ж, чимала, але могла бути й удвічі більшою, якби ми більшість ремонтів робили не своїми силами. До підрядників зверталися лише у разі крайньої потреби. Тому, користуючись нагодою, хочу ще й

В очікуванні рекордів

ще раз подякувати усім працівникам адміністративно-господарчої частини, а особливо робітникам нашої ремонтно-будівельної дільниці. Всього 50 чоловік, а скільки зроблено! Вдячний і тим завідувачам кафедр, які з особливою наполегливістю вимагали потрібних їм ремонтних чи будівельних робіт: В. Залозі, В. Власенку, І. Корінцеву, Л. Мельнику, В. Бороносу, іншим.

Але в народі недаремно кажуть, що всієї роботи ніколи не переробиш. Спочивати на лаврах не дають поточні проблеми й плани на майбутнє. Готуємося до опалювального сезону (закінчили ревізію усіх елеваторних вузлів, перебрали всі засувки тощо), продовжуємо капітальні ремонти в гуртожитках, у будівельних лаштунках першої гуртожиток. Упорядкувавши стоянку біля Г-корпусу, плануємо впорядкувати й інші та зробити нову біля М-корпусу... І це лише дешиця того, що треба й хотілося б зробити. Насамкінець скажу – дуже боляче кожному з нас, коли бачимо, як щойно збудоване чи відремонтоване хтось уже спробував зіпсувати, зламати... Не скажу з цього приводу нічого нового, крім традиційного побажання кожному бути людиною, тобто вміти стримувати свою тваринну агресивність, а «творче начало» спрямовувати на щось більш корисне, ніж обмальовування туалетів...

неї також із неба не звалилися. Не було чарівної палички й у мешканців 1-го поверху Т-корпусу, який за літо змінився невпізнанно. Не сама по собі впорядковувалася й територія біля гуртожитків №№ 2 і 3...

Перефразовуючи відомий вислів, зауважимо, що краще один раз побачити, аніж сто разів прочитати. Відтак пропонуємо певний

«РЕЗОНАНС»

газета Сумського державного університету
«REZONANCE»
Sumy State University Press

Реєстраційне свідоцтво СМ №020
Перший номер газети вийшов у світ 29.10.1991.

Обсяг – 3 друковані аркуші,
приведені до 8 полос формату А-3.
Газету віддруковано в друкарні ПБКФВ «Мак-Ден»,
м.Суми, вул. Тополянська, 16.
Адреса редакції: м.Суми, вул.Римського-Корсакова, 2,
корпус «Г», кімнати: 1108, 1110. Телефон 33-02-25

Шеф-редактор **Олена Ткаченко**
Редактор **Василь Чубур**
Відповідальний секретар
Володимир Садівничий
Коректор **Ірина Жиленко**

Автори фото:
Олександр Корольков,
Світлана Положій.

Кількість випусників на Сумщині в 2006 році зменшилась у порівнянні з минулим на 12%, але кількість абітурієнтів, бажаючих вступити до СумДУ, не зменшилася. Навпаки, зросла на одного. Хоч і незначне, але ж таке вагоме число!

Колектив Сумського державного університету гостинно прийняв у свої ряди нове поповнення. Не зраджуючи вже багаторічній традиції, 31 серпня на майдані біля Ц-корпусу відбулися урочистості з нагоди посвяти вчорашніх абітурієнтів у першокурсники. Під час дійства було все: виступи офіційних осіб СумДУ й міста, побажання й настанови, вітання один одного й сльози радості на очах батьків... Загальне враження як завжди однозначне – у нас посвята відбувається краще, ніж в інших "вишах" Сум. А що ж про це думають самі першокурсники? Матеріал читайте на 2-й стор. "Резонансу".

Вересень 2006 р. * Розповсюджується безкоштовно

№ 32-33 (233-234)

РЕЗОНАНС

ГАЗЕТА СУМСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

НОВИНИМ РЯДКОМ

Мережа вищих навчальних закладів Сумщини включає чотири університети, одну академію та 22 вищі навчальні заклади I-II рівнів акредитації. На навчання до них за кошти держбюджету в 2004 році зараховано 4465 осіб, у 2006 – 6060.

У вищих навчальних закладах Сумської області I-IV рівнів акредитації вищу освіту за 118 спеціальностями здобувають 65,8 тис. осіб. Чисельність студентів з розрахунку на 10 тис. населення становить 529 осіб (по Україні – 477).

До навчального процесу у ВНЗ III-IV рівнів акредитації нашої області залучено 827 кандидатів наук, 125 докторів, 696 доцентів та 130 професорів.

Надалі всі книги, брошури та інші видання, підготовлені викладачами та науковцями СумДУ, які друкуватимуться коштом університету, виходитимуть виключно на його поліграфічній базі.

У зв'язку з тим, що голова студентської профспілки Ірина Меркун поїхала на навчання до Харківської академії управління при Президенті України, відбулося засідання студентського профкому, на якому обрано виконуючим обов'язки його голови Анну Яковлеву. Оскільки Ірина Меркун була обрана терміном на 5 років (до 2010), триває пошук юридично правильного вирішення цієї проблеми.

Підписаний наказ по Сумській міській клінічній лікарні № 5 (від 11.09.06 р.) про виділення кадрів для студентської поліклініки СумДУ (гінеколога, невропатолога, окуліста, ЛОР та гастроентеролога). Університет приготував для них три нових кабінети. Планується й створення кабінету функціональної діагностики.

Популярний уже стільки років поспіль конкурс-огляд нових талантів "Золотий інтеграл" відбудеться 26-27 жовтня.

У новому навчальному році продовжить роботу літературний гурток, який діє при відділі позанавчальної роботи. Бажаючим стати його членом звертатися до кімнати 409 в Г-корпусі.

МИ - СТУДЕНТИ!